

Geopark Odsherred
- UNESCO Global Geopark

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Odsherred
UNESCO
Global Geopark

Strategi 2019 - 2024

UNESCO Global Geopark Odsherred

En geopark tager udgangspunkt i et særligt landskab med en unik geologisk arv. Med dette som udgangspunkt arbejder de enkelte geoparker med partnerskaber, identitet, formidling og forskning med henblik på at skabe en bæredygtig udvikling.

Oktober 2018

Strategi; 2019 – 2024, UNESCO Global Geopark Odsherred

Baggrund

September 2014 blev Geopark Odsherred optaget i det europæiske og globale netværk af geoparker. I begyndelsen af 2015 blev geoparken selvstændiggjort og Fonden Geopark Odsherred blev etableret. Ved udgangen af 2015 blev Geopark Odsherred Danmarks første UNESCO Global Geopark.

I løbet af Geoparkens første 3 år er der arbejdet efter en strategi, der bl.a. har medført følgende resultater:

- Realisering af 1. etape af Højderygstien (Veddinge – Dutterhøje)
- Etablering af Besøgsmark og oplevelsesrute, Lammefjorden
- Gennemførelse af geologiske undersøgelser på Lammefjorden
- Konsolidering af Geoparkfestival
- 30 partnerskabsaftaler med lokale virksomheder og organisationer
- Udvikling af projekt omkring Solvognens fundsted
- Gennemførelse af mere end 200 guidede ture (2017)
- Realisering af Geokids (projektet er forankret i Odsherred kommune)
- Uddannelse af 13 geo-guider
- Etablering af 2 Info-punkter

Fonden har i perioden skaffet ekstern finansiering via fonde mv. for i alt ca. 4 million kr. Dertil kommer indtægtsdækket virksomhed svarende til ca. 200.000 årligt.

Fonden Geopark Odsherred har et tæt samarbejde med Odsherred kommune, som bl.a. omfatter en driftsaftale samt løbende koordinering i forhold til kommuneplan, naturpleje, samarbejde med skoler, kulturinstitutioner mv.

Med denne strategi - 2019 - 2024 - ønsker bestyrelsen at lægge fundamentet til at forstærke og fokusere indsatsen på en række fronter.

Kendskab

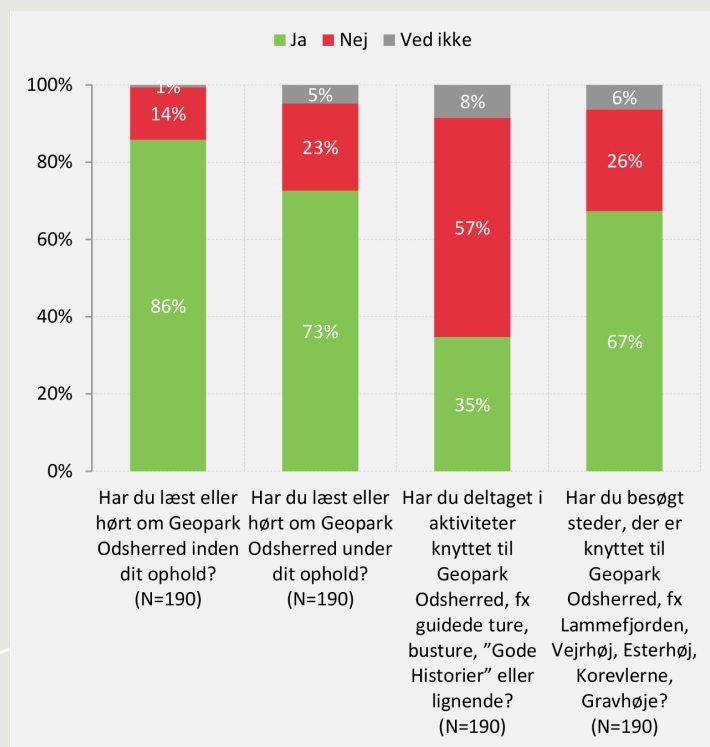
Det har været en prioriteret opgave at udbrede kendskabet til Geopark Odsherred.

Analyseinstituttet Epinion gennemførte i sommeren 2017 en kendskabsundersøgelse vedrørende Geopark Odsherred. Overordnet set viste den at 65% af de adspurgte turister havde hørt/læst om Geopark Odsherred

Nedenstående fire søjler viser hvordan disse 65% har opnået dette kendskab.

I forhold til samme undersøgelse i 2015, er der fremgang på alle parametre, men især andelen af gæster, der har deltaget i "aktiviteter tilknyttet Geopark Odsherred" er vokset markant; nemlig fra 8% til 35%.

Geopark Odsherred vil i 2019 gennemføre en tilsvarende undersøgelse af Odsherreds borgeres kendskab til geoparken.

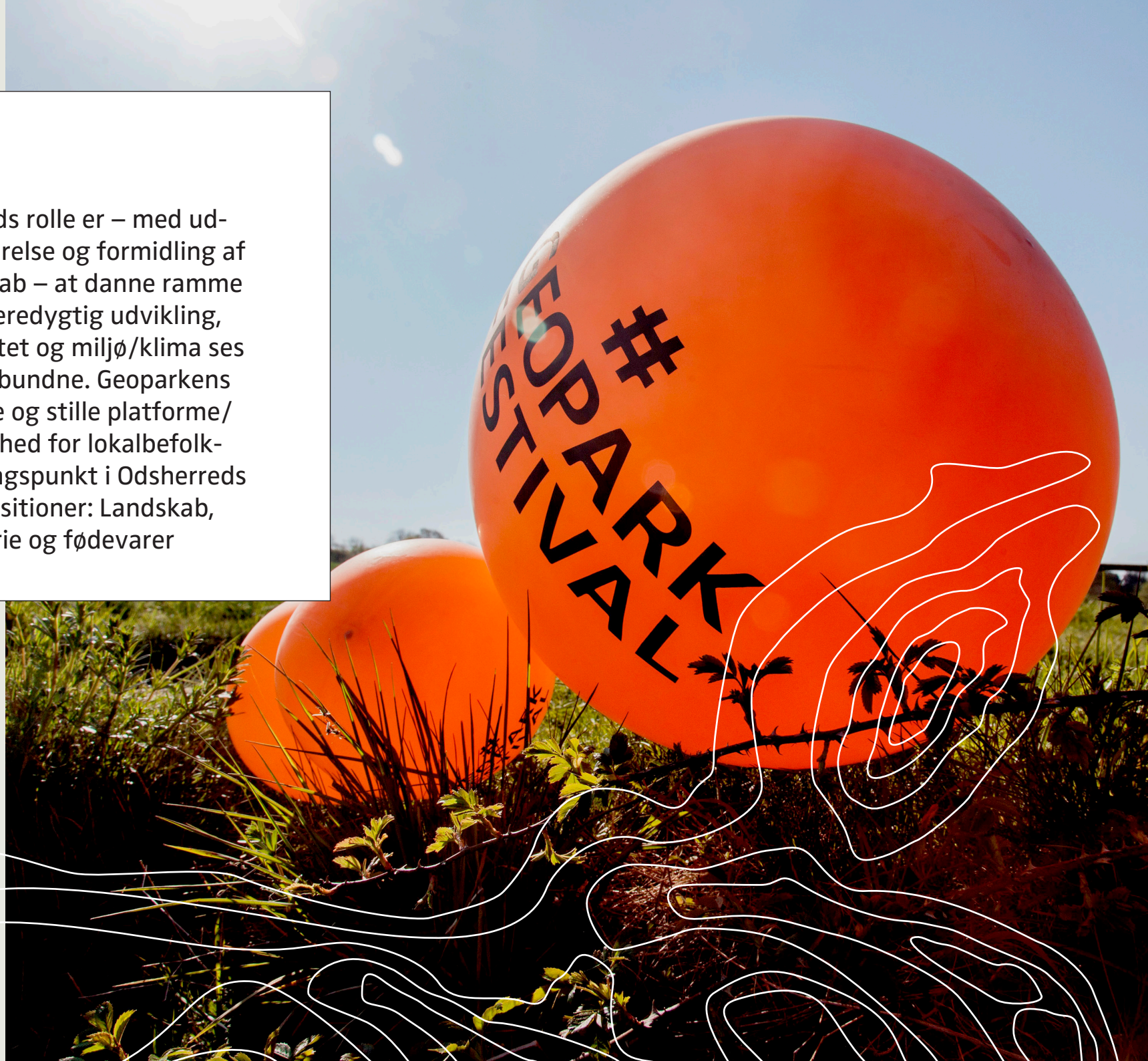
Vision

Geopark Odsherred er i 2024 anerkendt som en af Europas førende geoparker. Det indebærer at vi har formået at forene arbejdet med FNs – og dermed UNESCOs- verdensmål med rollen som platform for lokal vækst og bæredygtighed. Geoparken har realiseret en række initiativer omkring formidling af landskabet og fremstår tydelig, både for egnens borgere og gæster.

Mission

Geopark Odsherreds rolle er – med udgangspunkt i bevarelse og formidling af det særlige landskab – at danne ramme og platform for bæredygtig udvikling, hvor vækst, identitet og miljø/klima ses som indbyrdes forbundne. Geoparkens rolle er at facilitere og stille platforme/koncepter til rådighed for lokalbefolkningen med udgangspunkt i Odsherreds naturlige styrkepositioner: Landskab, kunst, kulturhistorie og fødevarer

Udfordringer og muligheder

Udgangspunktet for denne strategi er at identificere de udfordringer og muligheder, som Geopark Odsherred står overfor. Vi er en forholdsvis "ung" geopark og de første 3 år har handlet om at blive etableret og samtidig konkretisere geoparken. Der er opnået gode resultater, men der er stadig en række svagheder, der skal adresseres i de kommende år.

Udfordringer:

- Geopark-begrebet er nyt i DK
- Geoparken er endnu ikke tilstrækkeligt forankret lokalt
- Hvordan omsættes globale mål til lokale handlinger?
- Geoparkens skal bidrage til bæredygtig udvikling
- Meget afhængig af kommunal medfinansiering
- Geoparkens "fysiske" udtryk

Muligheder:

- Hjælpe 1 - 2 yderligere geoparker i DK
- Partnerskaber, festival m.m. og synliggørelse af resultater
- Fokus på de af FNs verdensmål, der er relevante i Odsherred
- Synliggøre jobskabelse, identitetsskabelse og klima
- Kommercielle koncepter, sponsorater, eksport af viden
- Iscenesættelse af geoparkens mest markante sites

Pejlemærker

1. Forankring og Forandring

Der skal fortsat arbejdes med kendskabet til Geoparken. Vi kan glæde os over, at knapt 2/3 af egnens gæster og fritidshusejere har læst eller hørt om Geopark Odsherred inden deres ophold. Odsherreds borgere ved også godt at Odsherred er en geopark, men der er fortsat en stor del, som er uforstående om hvad geopark-konceptet går ud på – og hvad det betyder for egnen. Der skal derfor arbejdes målrettet med dette. Samtidig skal det tydeliggøres, at Geoparken er en dynamisk størrelse, som afspejler FNs – og dermed UNESCOs - verdensmål og samtidig virker for lokal udvikling; både i forhold til bæredygtige lokalsamfund, ansvarligt forbrug og bæredygtig vækst.

For at måle den lokale effekt, er der brug for løbende at evaluere geoparken forankring. Dette bør ske ved en "base-line" undersøgelse af borgernes viden om og holdning til geoparkens virke.

Sideløbende skal der gøres en indsats for at synliggøre de landvindinger, som Geoparken gør, bl.a. i forhold til iværksætteri, produktudvikling, undervisning m.m.

Geopark Odsherred skal således både sikre og udvikle de stedbundne potentialer.

Eksempler på initiativer:

- "base-line" undersøgelse af kendskab til Geopark Odsherred
- Lokal konkretisering af FNs målsætninger indenfor bæredygtige byer og lokalsamfund, bæredygtig vækst og ansvarligt forbrug.

2. Forskning og Formidling

Vores formidling af landskabet og geologien skal være fakta-båret. Geologiske undersøgelser af f.eks. Trundholm mose og Vejrhøjbuen vil give holdbar viden som grundlag for formidling og undervisning – og i den sidste ende øge den lokale bevidsthed/identitet.

Geopark Odsherred tog allerede i foråret 2018 initiativ til et geologisk symposium med deltagelse af en lang række af landets geologer og geografer. Det er hensigten at dette skal danne udgangspunkt for initiering af nye forskningsinitiativer med Odsherreds landskab som case.

Sideløbende med dette igangsættes skoletjenesten mingeopark.dk, der er udviklet i tæt samarbejde med lokale fagkonsulenter. Dette skal styrke den naturfaglige undervisning i folkeskolerne, men vil også danne udgangspunkt for formidling overfor feriekolonier, udefra kommende skoler og særlige grupper. Dertil kommer, at der arbejdes på et større projekt, der bl.a. skal gøre geoparken til genstand for gymnasieklassers feltstudier i Odsherred

Såvel forskning som formidling kan styrkes gennem samarbejde med potentielle geoparker i Danmark, f.eks. Vestjylland og Sydfyn. Geopark Odsherred ønsker at opbygge et nationalt netværk af geoparker, ligesom der ønskes et tæt samarbejde med tilgrænsende naturparker m.m.

Eksempler på initiativer:

- Implementering af mingeopark.dk
- Geologiske undersøgelser, Vejrhøjbuen
- Etablering af yderligere 1 - 2 info-punkter i det sydlige Odsherred
- Samarbejde med kommende geoparker omkring formidling og synlighed
- Samarbejde med tilgrænsende naturparker o. lign. I første omgang omkring realiseringen af Istidsruten.

3. Facilitering og Forretning

Indtil videre har vi realiseret en lille del af det potentiale som UNESCO – udpegningen rummer. De stedbundne potentialer kan udnyttes endnu mere, f.eks. i forhold til iværksætteri og vækst indenfor f.eks. lokale fødevarer, turisme og kunst.

Geoparken er med til at "gen-opfinde" Odsherred og give os en klar profil som kommune og egn. Dermed kan geoparken medvirke til øgning af besætning og turisme, hvilket er grundlaget for øget omsætning og jobskabelse.

Dette arbejde skal ske i et tæt samarbejde med kommune, VisitOdsherred, NCLF og Erhvervsforum. Sammen skal disse organisationer facilitere en bæredygtig forretningsudvikling og skabe arbejdspladser, der ikke er truet af udflytning og social dumping.

Eksempler på initiativer:

- Videreudvikling af sammenhængen mellem landskab og fødevarer (Besøgsmark, mærkning, Grand Cru – uge, fødevareruter, synlighed i detailhandelen/dagligvarebutikker)
- Geopark Bjerg Grand Prix (motionscykelløb) – gøre Odsherred til det mest efterspurgte træningsområde for motionister
- Konceptuering af Geokids, Besøgsmark m.m. med henblik på at skabe forretning
- Løfte de digitale kompetencer hos aktører mhp at øge synlighed, vækst og indtjening
- Indgå partnerskab med Geopark Harzen med henblik på gensidig promovring og inspiration

Geopark Odsherred

- UNESCO Global Geopark

PARTNER

4. Fysik og Fascination

Geopark Odsherred har fra start haft et klart fokus på at Geo-parken skulle gøres fysisk og konkret. Højderygstien og Besøgsmarken er gode eksempler på dette. Bestyrelsen ønsker at fastholde dette fokus. Den fysiske konkretisering er – kombineret med egnens kernefortælling – det der skaber identifikation og fascination.

Realiseringen Solvognens fundsted har høj prioritet – og vil skabe en klar identifikation mellem landskab og kulturhistorie. Ambitionen er, at fundstedet kan indvies i efteråret 2019.

Realiseringen af i alt 4 Info-punkter (2018 – 2020) vil skabe 4 "porte" til Geoparken og dermed fysiske indgange til Geoparkens univers.

Det er også bestyrelsens ambition at få videreført Højderygstien mod sydvest (Vejrhøj) og mod nord. Den ultimative ambition er at have et ca. 40 km stiforløb mellem Vejrhøj og Lumsås på plads i 2024. Dermed vil stien fungere som Geoparkens "rygrad" og vil være et kraftigt bidrag til at formidle Odsherred særegne landskab – og samtidig skabe fascination.

I det hele taget er det ambitionen at øge tilgængeligheden og "iscenesættelsen" af landskabet med fokus på at trække det unikke frem i rampelyset. Et eksempel er realiseringen af Solvognens fundsted – et andet kunne være at gøre Klintebjerg mere tilgængeligt ved anlæg af en trappe til en udsigtsplatform.

Eksempler på initiativer:

- Etape 2, Højderygstien
- Realisering af Solvognens Fundsted, Trundholm mose
- Realisering af Istidsruten
- "Geovision" (afløser til Geokids), drevet af Ung i Odsherred/Odsherred kommune

Foto: Chrisian Bengtsen (forside), Claus Starup og Kim Knudsen m.fl.

ISTIDSRUTEN